

Openbare ruimte in beeld

Onderzoek naar de kwaliteit van de openbare ruimte

Gemeente Hollands Kroon

Mei 2014

Uitgave : I&O Research BV
Van Dedemstraat 6c
1624 NN Hoorn
Tel. (0229) 282555
www.ioresearch.nl

Rapportnummer : 2014-2019

Datum : mei 2014

Opdrachtgever : Gemeente Hollands Kroon

Auteurs : Roy van der Hoeve, MSc.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inleiding

Inleiding

Enkele jaren geleden heeft de gemeente Hollands Kroon een Kwaliteitsplan Openbare Ruimte opgesteld. In 2012 is daarop een onderzoek uitgevoerd door I&O Research naar de waardering van de openbare ruimte. Aan de hand van dit onderzoek heeft de gemeente de kwaliteitsnormen bepaald voor de inrichting en het beheer van de openbare ruimte. Nu heeft de gemeente een herhalingsonderzoek uitgevoerd om een inzicht te krijgen in de ontwikkelingen in de tijd. Dit onderzoek is wederom uitgevoerd door I&O Research. De looptijd van het onderzoek was medio maart tot begin mei. Deze rapportage beschrijft de belangrijkste bevindingen.

Methode van onderzoek

Voor dit onderzoek zijn 1.600 inwoners per brief uitgenodigd om deel te nemen aan dit onderzoek. In totaal hebben 338 inwoners deze vragenlijst ingevuld. De inwoners die geen brief hebben ontvangen kregen via de gemeentelijke website de kans om de vragenlijst in te vullen. In totaal hebben 113 inwoners dit gedaan. Daarnaast hebben 101 leden van het I&O panel uit Hollands Kroon de vragenlijst ingevuld. Dit brengt de totale respons op 552.

Analyse

De antwoordcategorieën 'weet niet/geen antwoord' zijn (mits aangegeven) buiten de analyse gehouden. Indien de percentages niet optellen tot 100%, is dit (tenzij anders aangegeven) het gevolg van afrondingsverschillen.

Uitkomsten

Tevredenheid woonomgeving

Woonsituatie krijgt voldoende; meer dan de helft inwoners ziet achteruitgang

De inwoners van Hollands Kroon beoordelen hun eigen woonomgeving gemiddeld met een 6,9. Ten opzichte van 2012 (7,1) is deze iets afgenomen. In de voormalige gemeente Niedorp is men iets positiever. Zij geven een 7,1, terwijl inwoners van Wieringen de woonomgeving beoordelen met een 6,8. De leeftijd van de respondent heeft weinig invloed op het rapportcijfer.

Bijna één op de zes inwoners ziet een achteruitgang van de woonomgeving ten opzichte van vorig jaar. Een klein deel vindt dat deze vooruit is gegaan. Vergeleken met 2012 is het deel dat een vooruitgang ervaart kleiner geworden en de groep die een achteruitgang ervaart groter. Hier is sprake van een negatieve ontwikkeling. Meer dan twee op de drie inwoners is van mening dat de gemeente onvoldoende aandacht heeft voor de problemen in de eigen kern. Hier is ten opzichte van 2012 weinig verandering in gekomen.

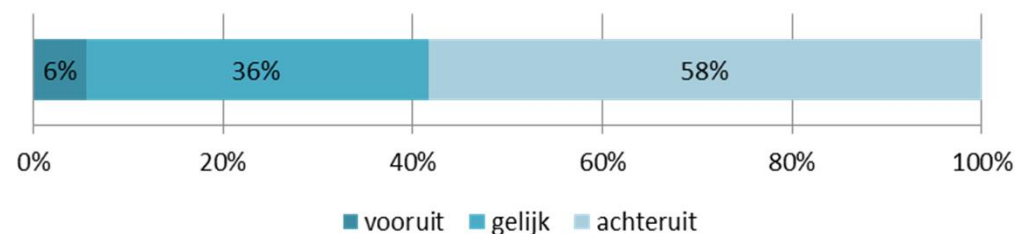
In Wieringen en Wieringermeer is men aanzienlijk minder positief over de ontwikkeling van de woonomgeving en over de aandacht van de gemeente voor de buurt.

6,9

Rapportcijfer eigen woonsituatie en woonomgeving

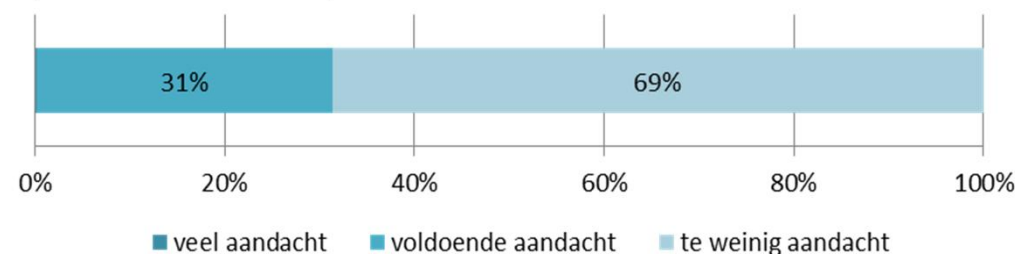
Figuur 1

Vindt u dat uw woonomgeving het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?

Figuur 2

Vindt u dat de gemeente veel, voldoende, of te weinig aandacht heeft voor de problemen in uw buurt/kern?

Openbare ruimte woonomgeving

Fietsroutes en verlichting goed beoordeeld; hoeveelheid afvalbakken en zitplaatsen aandachtspunt

In het algemeen is te zien dat de meningen over deze stellingen grotendeels overeenkomen met 2012. Zeven op de tien inwoners van de gemeente Hollands Kroon vinden dat er voldoende fietsroutes naar de wijk lopen. Bijna tweederde is positief over de verlichting. Een vergelijkbare groep vindt dat er voldoende openbaar groen is.

Men is minder te spreken over de hoeveelheid zitplaatsen en afvalbakken in de openbare ruimte. Meer dan de helft beoordeelt dit als onvoldoende. Met name ouderen missen zitmogelijkheden en afvalbakken.

De inwoners zijn ten opzichte van 2012 positiever over het aantal fietsroutes van en naar de wijk. Ook over de aanwezigheid van wandelroutes zijn meer mensen tevreden.

Vergeleken met 2012 zijn de inwoners van Hollands Kroon minder tevreden over de aantrekkelijkheid van de woonomgeving. Ook is men minder positief over de aanwezigheid van afvalbakken, verlichting en de mate van toegankelijkheid.

In de voormalige gemeente Niedorp is men positiever over het aantal recreatiemogelijkheden en wordt de woonomgeving vaker als aantrekkelijk gezien. In Wieringen zijn de inwoners meer te spreken over het aantal losloopgebieden voor honden en het aantal wandelroutes. In Anna Paulowna ervaren de inwoners de verkeersveiligheid beter dan in de andere voormalige gemeenten. Wat opvalt is dat de inwoners van Wieringermeer het aantal parkeergelegenheden en recreatiemogelijkheden lager waarderen dan in de overige voormalige gemeenten.

Tabel 1

Stellingen: De openbare ruimte in mijn woonomgeving...

	2014	2012
... heeft voldoende fietsroutes naar de wijk	70%	61%
... is voldoende verlicht	63%	67%
... heeft voldoende openbaar groen	62%	60%
... is 's avonds veilig	61%	64%
... heeft voldoende wandelroutes	56%	43%
... is voldoende toegankelijk	46%	50%
... is geschikt voor kinderen om in te spelen	46%	45%
... heeft voldoende speelveldjes voor de jeugd	46%	46%
... nodigt uit om in te wandelen	44%	47%
... heeft voldoende parkeergelegenheid	44%	42%
... heeft voldoende speeltoestellen	43%	44%
... is verkeersveilig	36%	41%
... heeft voldoende losloopgebieden voor honden	34%	33%
... ziet er aantrekkelijk uit	32%	39%
... heeft voldoende recreatiemogelijkheden	27%	30%
... heeft voldoende zitmogelijkheden	18%	19%
... heeft voldoende afvalbakken	16%	20%

Waardering huidige kwaliteit openbare ruimte

De inwoners van Hollands Kroon hebben op twaalf thema's een serie van vijf foto's voorgelegd gekregen. Deze foto's behandelden één thema in de openbare ruimte en lieten verschillende kwaliteitsniveaus van dit thema zien. De foto's werden in volgorde van kwaliteitsniveau gepresenteerd. (zie voorbeeld 'capaciteit afvalbakken' in kader). Alle behandelde thema's zijn terug te vinden in tabel 2.

Aan de inwoners is gevraagd welke van de vijf foto's het best de huidige situatie representeert. Vervolgens kreeg men de vraag of men deze situatie acceptabel vindt. Wanneer dit niet het geval was, kreeg men nogmaals de vijf foto's te zien en kon men de minimum kwaliteitseis aangeven. Op basis van deze informatie kan de gemeente Hollands Kroon normen bepalen.

De volgende pagina's zullen de uitgebreide resultaten per thema beschrijven, waarbij wordt gekeken naar de huidige situatie en de minimaal gewenste situatie van de inwoners.

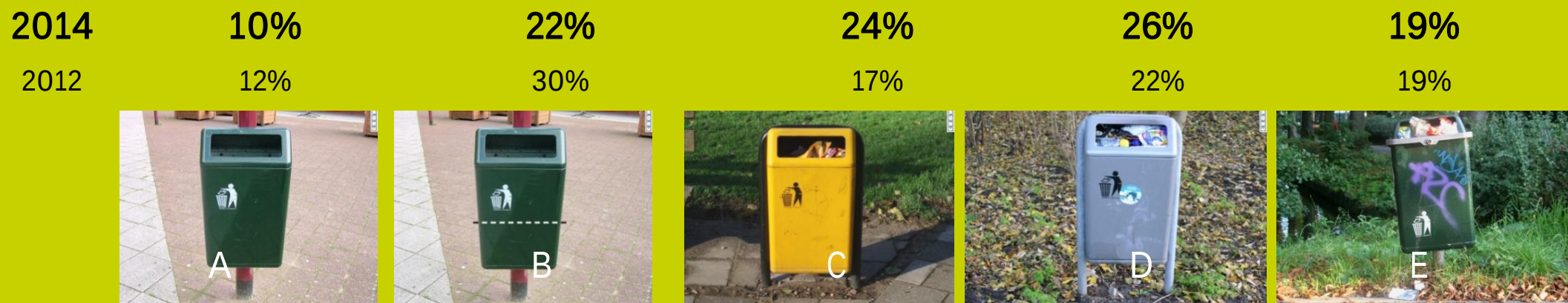
Het deel van de inwoners dat de huidige situatie acceptabel vindt is in alle thema's flink teruggenomen. Net als in 2012 blijkt dat de meeste inwoners met name de netheid van objecten en verkeersborden in de openbare ruimte en de kwaliteit van het straatmeubilair acceptabel vinden. Over de andere thema's is de meerderheid minder tevreden. Het minst tevreden is men over de huidige conditie van de straten en stoepen en de hoeveelheid hondenpoep in de openbare ruimte.

Tabel 2
Huidige situatie acceptabel

	2014	2012
netheid objecten	62%	76%
straatmeubilair	61%	78%
netheid verkeersborden	58%	84%
kwaliteit gazons	57%	72%
capaciteit afvalbakken	43%	58%
kwaliteit groen	43%	58%
zwerfvuil	40%	51%
onkruid perken	39%	56%
onkruid straten en stoepen	39%	60%
onderhoud groen	39%	64%
straten en stoepen	34%	48%
hondenpoep	18%	38%

Afvalbakken

Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

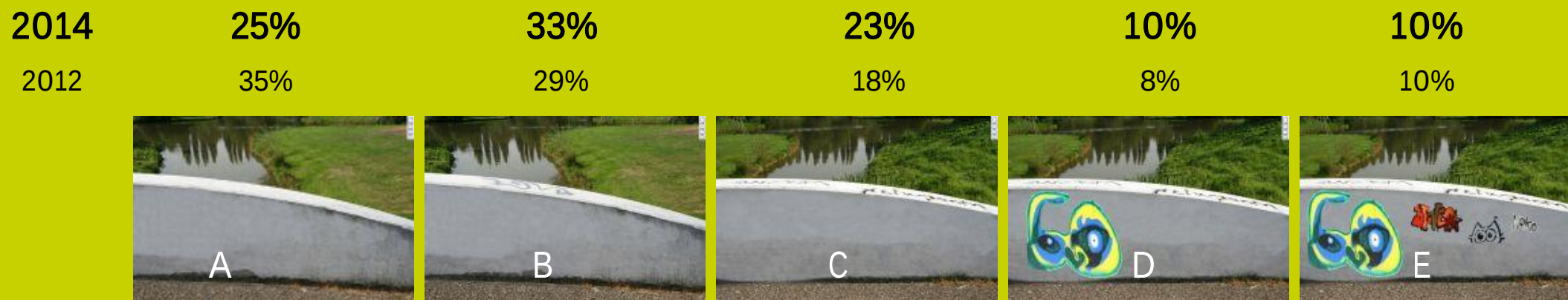

Vindt huidige situatie acceptabel

Netheid objecten in openbare ruimte

Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

Vindt huidige situatie acceptabel

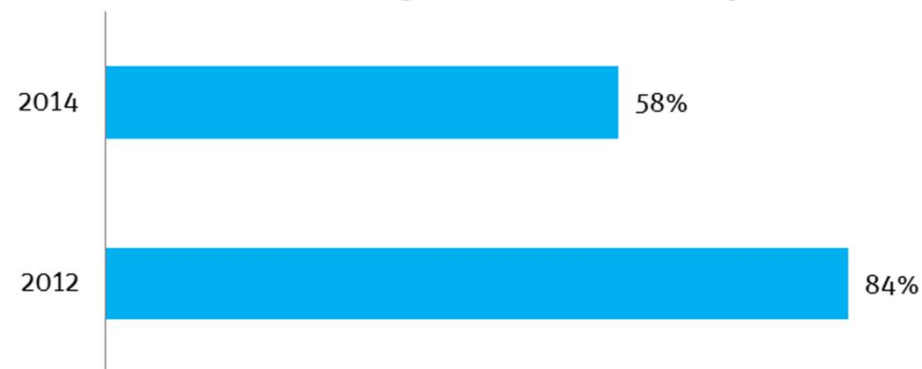
Netheid verkeersborden in openbare ruimte

Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

2014	45%	30%	14%	7%	4%
2012	50%	33%	10%	5%	3%

Vindt huidige situatie acceptabel

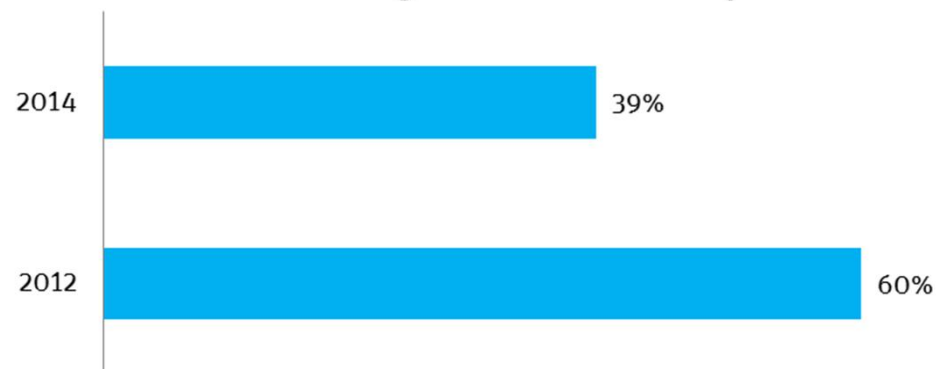
Onkruid straten en stoepen

Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

2014	11%	23%	21%	28%	18%
2012	20%	27%	18%	23%	11%

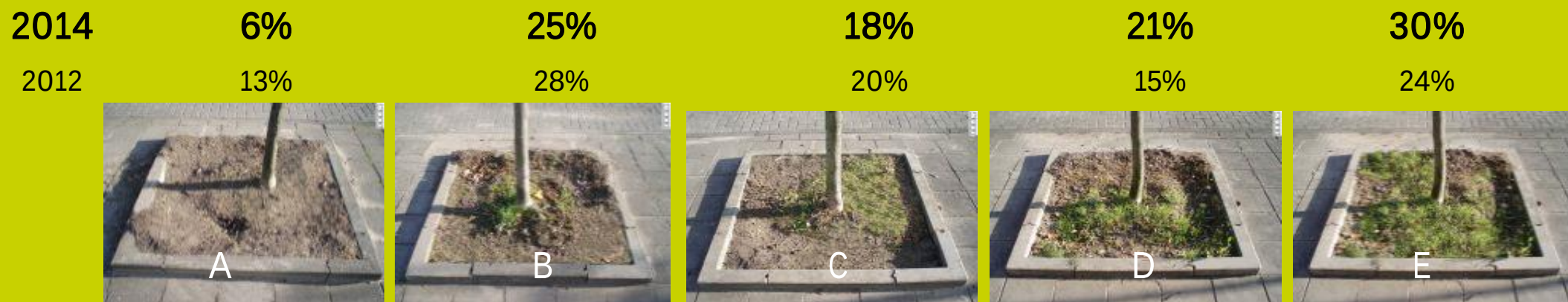

Vindt huidige situatie acceptabel

Onkruid perken

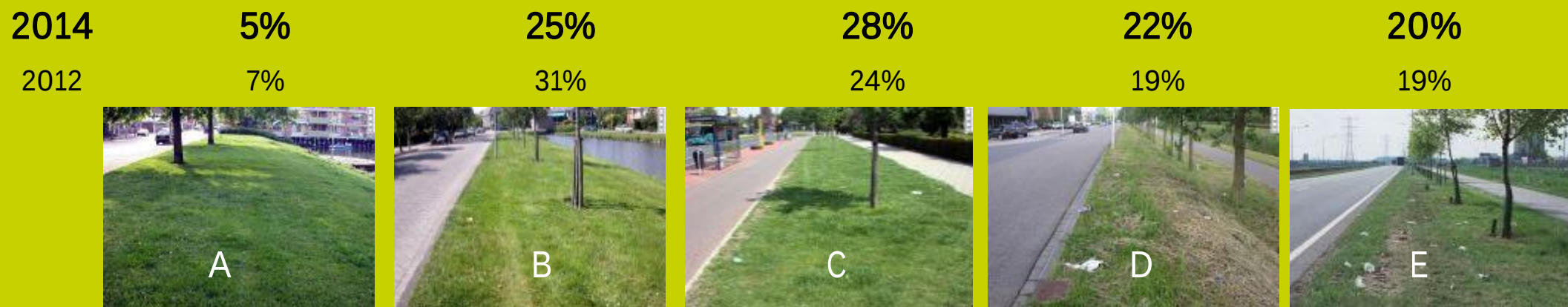
Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

Vindt huidige situatie acceptabel

Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

Vindt huidige situatie acceptabel

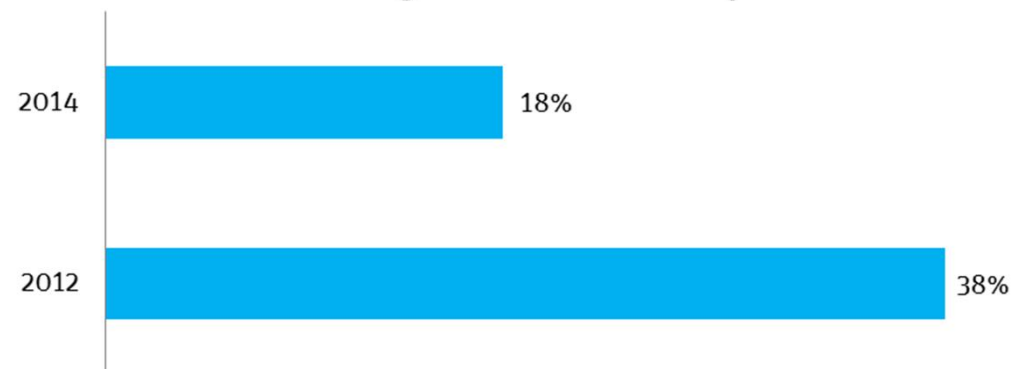
Hondenpoep

Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

2014	17%	30%	15%	17%	21%
2012	21%	33%	14%	13%	19%

Vindt huidige situatie acceptabel

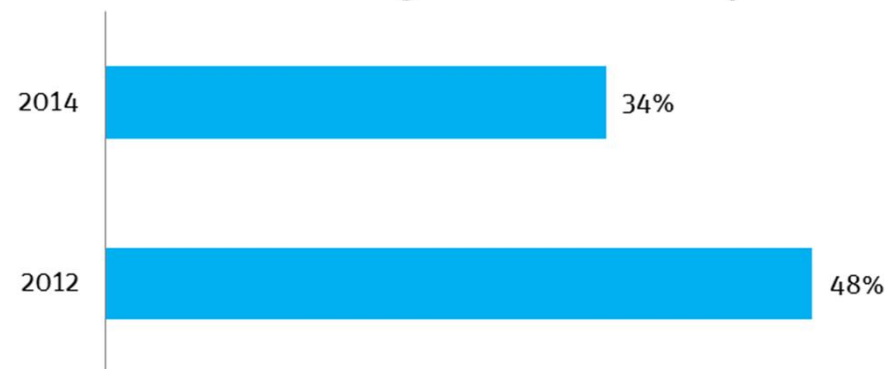

Onderhoud straten en stoepen

Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

Vindt huidige situatie acceptabel

Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

2014	23%	44%	17%	7%	9%
2012	33%	42%	14%	6%	5%

Vindt huidige situatie acceptabel

Kwaliteit groenvoorzieningen

Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

2014	8%	26%	25%	20%	21%
2012	17%	28%	24%	13%	19%

Vindt huidige situatie acceptabel

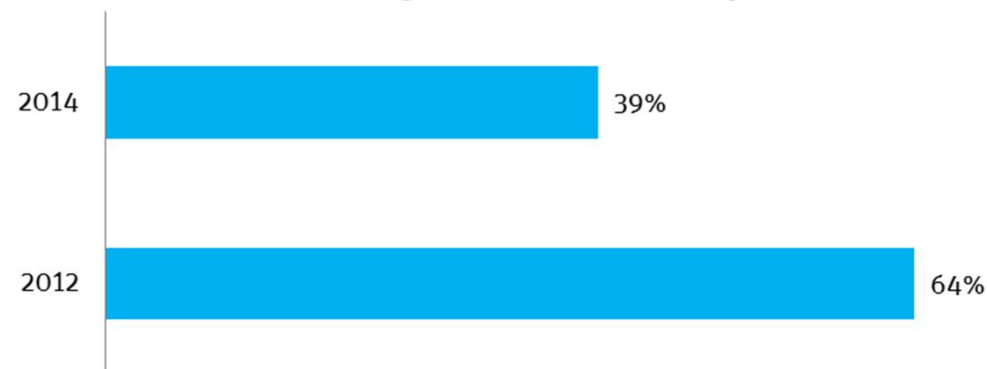

Onderhoud groenvoorzieningen

Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

2014	15%	25%	18%	23%	20%
2012	23%	34%	12%	15%	16%
					
A	B	C	D	E	

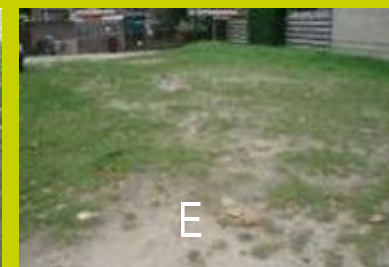
Vindt huidige situatie acceptabel

Kwaliteit gazons

Huidige situatie in woonomgeving komt overeen met:

2014	17%	30%	27%	21%	6%
2012	23%	32%	26%	13%	7%

Vindt huidige situatie acceptabel

Prioritering

Wegdek krijgt hoge prioriteit van inwoners

Op de voorgaande pagina's zijn twaalf verschillende thema's in de openbare ruimte behandeld. De inwoners is gevraagd een top drie te geven van de belangrijkste thema's.

Zeven op de tien inwoners van Hollands Kroon noemen de kwaliteit van de stoepen en straten in de buurt in de top drie van meest belangrijke aspecten. In 2012 werd deze ook genoemd als belangrijkste aspect. De kwaliteit van straten en stoepen wordt door de inwoners ook het vaakst op de eerste geplaatst gezet. Vergeleken met 2012 hecht men meer waarde aan het onderhoud van het groen en is de prioriteit van hondenpoep iets gedaald. De kwaliteit van de grasvelden krijgt, net als in 2012, verreweg de minste prioriteit.

Tabel 3

Genoemd in top drie 'meest belangrijke aspecten'

Staten en stoepen	70%
Onderhoud groen	46%
Zwerfvuil	39%
Hondenpoep	39%
Onkruid	27%
Functionele objecten	22%
Capaciteit afvalbakken	21%
Kwaliteit groen	18%
Netheid objecten	11%
Kwaliteit grasvelden	7%

Vergelijking gewenste en ervaren kwaliteit

Inwoners verwachten vooral verbetering bij aanpak hondenpoep en onkruid

Een vergelijking van de gewenste en de feitelijk ervaren kwaliteit van de openbare ruimte geeft een beeld van onderhoudsaspecten waar de gemeente de 'meeste winst kan boeken'. Hoe groter de kloof tussen de wensen en de werkelijkheid, zegt iets over het belang dat burgers hechten aan verbeteringen op het betreffende punt.

Op alle gevraagde kwaliteitsaspecten blijft de feitelijke staat van onderhoud of kwaliteit achter bij de verwachtingen. De grootste discrepantie tussen wat inwoners wensen en wat ze werkelijk waarnemen, treffen we aan bij de aspecten 'hondenpoep' en 'onkruid in perken en plantsoenen'. Ook zijn de verschillen groot bij de waardering voor de kwaliteit van het groen, het zwerfvuil en het onkruid in perken en op straten en stoepen. Het minste verschil tussen de gewenste kwaliteit en de huidige situatie is bij de netheid van verkeersborden en de capaciteit van de afvalbakken.

Het verschil tussen verwachte en ervaren kwaliteit groeit

In vergelijking met de meting van 2012 is de discrepantie tussen het acceptabele en het werkelijke niveau bij vrijwel alle thema's groter geworden. Enerzijds doordat inwoners de huidige situatie minder positief beoordelen dan destijds en anderzijds doordat men hogere eisen is gaan stellen. Aspecten waar de kloof het sterkste is gegroeid zijn het onkruid in het groen en op straat en het onderhoud van gazons.

Tabel 4

Vershil tussen huidige en de gewenste kwaliteit per aspect
(1=hoogste kwaliteitsniveau, 5 is minst hoge kwaliteitsniveau)

	ervaren kwaliteit	gewenste kwaliteit	verschil 2014	verschil 2012
hondenpoep	3,0	1,1	-1,9	-1,5
onkruid perken	3,5	1,6	-1,9	-1,1
onkruid straten en stoepen	3,2	1,5	-1,7	-0,9
kwaliteit groen	3,2	1,6	-1,6	-1,1
zwerfvuil	3,3	1,7	-1,6	-1,2
onderhoud groen	3,1	1,7	-1,4	-0,9
straten en stoepen	3,0	1,7	-1,3	-1,1
kwaliteit gazons	2,7	1,5	-1,2	-0,6
netheid objecten	2,5	1,5	-1,0	-0,5
straatmeubilair	2,3	1,3	-1,0	-0,5
netheid verkeersborden	1,9	1,2	-0,7	-0,3
capaciteit afvalbakken	3,2	2,8	-0,4	-0,6

De score voor de huidige en de gewenste kwaliteit zijn berekend door de scores op de kwaliteitsaspecten (zie fotoseries met kwaliteitsniveau in voorgaande pagina's) te middelen. Het hoogste kwaliteitsniveau (A) heeft hierbij de waarde 1 gekregen en het laagste kwaliteitsniveau (E) de waarde 5. Aan de hand van de procentuele verdeling van de gegeven antwoorden zijn vervolgens de gemiddelde scores berekend.

Meldingen

Meer dan een derde van de inwoners zegt een melding te hebben gemaakt.

Ongeveer één op de vijf meldingen die de inwoners hebben gedaan gaat over het onderhoud van het groen en over het onderhoud van stoepen en straten. Ruim 40% van de meldingen gaat over andere dingen dan in figuur 4 genoemd zijn. Vooral hondenpoep en overlast worden hierbij vaak genoemd.

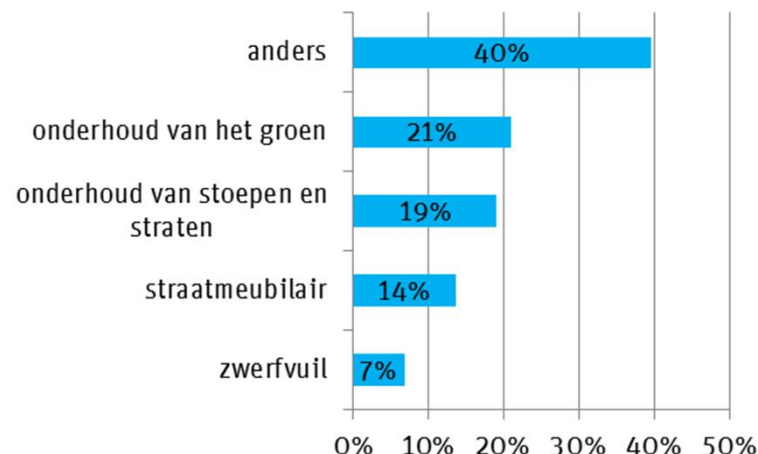
Bijna de helft van de meldingen doet men via de website van de gemeente. Ruim een derde heeft hierover telefonisch contact. Als andere wijze wordt vooral persoonlijk contact genoemd.

Over de tevredenheid van de afhandeling van de melding verschillen de meningen in Hollands Kroon. Eén op de drie inwoners zegt tevreden te zijn hierover en noemt de snelle afhandeling onder andere als positief punt. Meer dan de helft is echter ontevreden en is vooral minder goed te spreken over de communicatie.

39%

zegt in de afgelopen 12 maanden een melding gemaakt te hebben

Figuur 3
Aanleiding laatste melding

Tabel 5
Wijze van melding maken

telefonisch	34%
per brief	1%
via de website van Hollands Kroon	47%
via de Hollands Kroon app	5%
anders	13%

Positief:

“Klacht over omhoogstekende tegels voetpad. Dit is keurig verholpen.”

“Werd binnen een week prima afgehandeld.”

“Er is iemand bij mij thuis geweest heeft over het probleem gesproken, en we hebben samen gekeken hoe het aangepakt kon worden”

“Donderdag vond had ik een mailtje gestuurd, vrijdag kreeg ik bericht dat het was doorgegeven aan de groenvoorziening en maandag was het opgeknapt.”

Negatief:

“Er is nog niks aan gedaan.”

“Er is nooit gehoor aan deze klacht gegeven, terwijl er op meerdere manieren melding van dit feit is gedaan.”

“Er is nooit op gereageerd vanuit de gemeente en ook zijn ze niet wezen kijken over de situatie ter plaatse.”

“Ik heb totaal geen reactie gehad. De situatie is dan ook niet opgelost. Ik heb niet de indruk dat de gemeente iets doet met de input van de bewoners.”

Bereidheid bijdrage

Groot gedeelte inwoners actief om leefbaarheid te verbeteren

Bijna negen op de tien inwoners voelt zich verantwoordelijk voor de leefbaarheid van de woonomgeving. In Hollands Kroon zegt 70% de afgelopen 12 maanden actief geweest te zijn om de leefbaarheid te verbeteren. Men is vooral actief geweest door zwerfvuil op te ruimen, gras te maaien en de stoepen en straten schoon te houden.

Het grootste gedeelte van de inwoners (34%) zou geen bijdrage willen leveren aan de inrichting en onderhoud van de openbare ruimte. Men vindt dit een taak van de gemeente of heeft hier geen tijd voor. Een iets kleiner deel (31%) wil graag mee denken en praten met de gemeente. Circa één op de zes zou graag willen helpen door de woonomgeving te onderhouden. Een iets groter gedeelte (19%) zegt niet te weten of ze dit willen doen.

70%

zegt in de afgelopen 12 maanden actief geweest te zijn de leefbaarheid te verbeteren

Figuur 4
Bereidheid om een bijdrage te leveren

